

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය - උපකාරක ප්‍රශ්න පත්‍රය
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර සාමාන්‍ය පෙළ විභාගය - 2024/2025
11 ශ්‍රේණිය **බුද්ධ ධර්මය**

- ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න.
- අංක 1 සිට 40 දක්වා ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැලපෙන පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.
- එක් නිවැරදි පිළිතුරකට ලකුණු 1 බැගින් ලකුණු 40 කි.

1. සිදුහත් කුමාරයාට ශිල්ප ශාස්ත්‍ර ඉගැන්වූ බමුණු පඬිවරයා,
 I. කාලදේවල නම් වේ. III. සුදත්ත නම් වේ.
 II. සවර් මිත්‍ර නම් වේ. IV. කෝණ්ඩඤ්ඤ නම් වේ.
2. සියලු කෙලෙසුන්ගෙන් දුරු වූ නිසා, රහසින්වත් පව් නොකළ නිසා ද, සියලු පූජාවන් ලැබීමට සුදුසු වන නිසා ද බුදුරජාණන් වහන්සේ,
 I. බුද්ධ නම් වන සේක. III. භගවා නම් වන සේක.
 II. අරහං නම් වන සේක. IV. සුගත නම් වන සේක.
3. සමට භාවනාවෙන් ලැබෙන ආනිසංසයක් නොවන්නේ,
 1. වහා අවබෝධ කර ගැනීමේ ශක්තිය දියුණු වීමයි. 11. මතක ශක්තිය දියුණු වීම.
 111. යමක් ඉදිරිපත් කිරීමට හැකි වීම iv. ත්‍රිලක්‍ෂණයට අනුව ලෝකය දෙස බැලීම.
4. "සඤ්ඤාස්සව" යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ,
 I. පිරිසිදුකමයි. III. අප්‍රමාදී වීම.
 II. නුවණ පිරික්සීමයි. IV. දමනය වීමයි.
5. දුටුගැමුණු මහරජතුමා විසින් ඉදිකරනු ලැබූ වෙහෙර විහාර පමණක් දැක්වෙන වරණය කුමක්ද?
 I. ලෝවාමහාපාය, රුවන්වැලිසෑය, අභයගිරිය III. රුවන්වැලිසෑය, මිරිසවැටිය, ජේතවනය
 II. රුවන්වැලිසෑය, ථූපාරාමය, මිරිසවැටිය IV. මිරිසවැටිය, රුවන්වැලිසෑය, ලෝවාමහාපාය
6. "මම තරුණවියේ පිළිවෙත් රැක්කේ ද නැත. ධනය රැස් කළේ ද නැත." ආදී වශයෙන් පසු තැවීමට සිදුවන බව සඳහන් ධම්මපද ගාථාවේ මුල් පද දෙක වන්නේ,
 I. "අවරිත්වා භ්‍රන්තවරියං - අලද්ධා යොබ්බතෝ ධනං" යන්නයි. III. "අක්කොච්ඡි මං අවධි මං - අජිනි මං අභා සිමෙ" යන්නයි.
 II. "තංව කම්මං කතං සාධු - යං කත්වා නානුතප්පති" යන්නයි. IV. "සුථිවං අභිරික්කෙන - කාකසුරෙන ධංසිනා" යන්නයි.
7. සිභාලෝවාද සූත්‍රයට අනුව උඩ දිසාවෙන් දක්වා ඇත්තේ.....
 I. දෙමාපියන් ය. III. ගුරුවරුන් ය.
 II. හිත මිතුරන් ය. IV. පැවිදි උතුමන් ය.
8. සිභාලෝවාද සූත්‍රය අනුව ගුරුවරයා විසින් ශිෂ්‍යයාට ඉටු කළයුතු යුතුකම් අතරට ඇතුළත් නොවන්නේ,
 I. මැනවින් ඉගැන්වීමයි. III. තම මිත්‍රයන්ට හඳුන්වා දීමයි.
 II. මැනවින් හික්මවීමයි. IV. පවින් වැලැක්වීමයි.
9. "වෛර කරන්නන් අතර වෛර නොකිරීමෙන් අපි සුවසේ වාසය කරමු" . මෙම අදහස ඇතුළත් ධම්මපද ගාථාවේ මුල් පදය කුමක් ද?
 I. "න හි වේරේන වේරානි III. "තංව කම්මං කතං සාධු
 II. "සුසුබං වත ජීවාම - වේරිනෝසු අවේරිනෝ" IV. "අත්තනාව කතං පාපං -

10. යහපත් කාලයක උපත ලැබීම නිසා යහපත් ජීවිතයක් ගත කිරීමට අවස්ථාවක් උදාවීම,

I. කාල සම්පත්තියයි .	III. ගති සම්පත්තියයි.
II. ප්‍රයෝග සම්පත්තියයි.	IV. උපධි සම්පත්තියයි.

11. තිදොරින් සිදු කරන දස අකුසල කමර් අතර මනෝ කම්ම ගණයට අයත් නොවන කරුණක් වන්නේ,

I. අභිධ්‍යාව	III. ව්‍යාපාදය
II. අදත්තාදානය	IV. මිත්‍යාදෘෂ්ටිය

12. බුදු දහමෙහි වේදනා ස්කන්ධය උපමා කර ඇත්තේ....

I. කෙසෙල් කඳකට ය.	III. මිරිඟුවකට ය.
II. දිය බුබුළකට ය.	IV. මායාවකට ය.

13. "භව පච්චයා ජාති "යන්නෙන් පැහැදිලි කරන්නේ,

I. භවය නිසා නිමක් නැති දුක් අත් විඳීමයි.	III. සත්ත්වයා නැවත සසරට එකතුවීම නිසා සසර ඉපදීමයි.
II. ඉපදීම නිසා ජරා මරණාදියට පත්වීමයි.	IV. තණ්හාව නිසා නැවත භවයක ඉපදීමයි.

14 "නැවත සසරට එකතු නොවීම නිසා උපතක් සිදු නොවේ" යන්න සඳහන් වන පටිලෝම පටිච්ච සමුප්පාද ඉගැන්වීම වන්නේ,

1.භව නිරෝධා ජාති නිරෝධෝ යන්නයි.	11.උපාදාන නිරෝධා භව නිරෝධෝ යන්නයි.
111.තණ්හා නිරෝධා උපාදාන නිරෝධෝ යන්නයි.	1v.වේදනා නිරෝධා තණ්හා නිරෝධෝ යන්නයි.

15. විභව තණ්හාව යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ,

I. පරලොව වශයෙන් හැකිතාක් සැප විඳීමට ඇති ආශාවයි.	III. මෙලොව - පරලොව දෙකම පිළිගැනීමයි.
II. පරලොවක් නැතැයි විශ්වාස කර මෙලොව සැප විඳීමට ඇති ආශාවයි.	IV. දිගටම සසර සැපත විඳීමට ඇති ආශාවයි.

16. අකුසලය ද අකුසල මූලය ද, කුසලය ද කුසල මූලය ද, අකුසලය ද අකුසල විපාකය ද කුසලය ද කුසල විපාකය ද දැන දැක ගැනීම,

I. සම්මා කම්මන්ත නම් වේ.	III. සම්මා වායාම නම් වේ.
II. සම්මා ආජීව නම් වේ.	IV. සම්මා දිට්ඨි නම් වේ.

17. බුදුරජාණන් වහන්සේට වේරංජාවේ දී යව නැමැති කටුක ආභාරය වළඳමින් කල් ගෙවීමට සිදුවූයේ,

I. පසළොස්වන වස් කාලයේ දී ය.	III. විසිඑක්වන වස් කාලයේදී ය.
II. දහවන වස් කාලයේ දී ය.	IV. දොළොස්වන වස් කාලයේ දී ය.

18. බුදු රජාණන් වහන්සේ අම්බට්ඨ සූත්‍රය දේශනා කළේ,

I. ඉච්ඡානංගල වනයෙහිදී දීය.	III. අවිරවතී නදී තීරයේ අඹ වනයේ දී
II. විශාල මහනුවර වනපියසක දී ය.	IV. කලන්දක නිවාප නම් වූ ස්ථානයේ දීය.

19. 'සත්භට වන බව දුකට වෙදාණන්' යන ලෝවැඩ සගරා කවි පදයට අනුව බුදුරජාණන් වහන්සේ,

1.සත්වයාගේ කායික ලෙඩ දුක්වලට උතුම් වෛද්‍යවරයාය.	111.සසර දුකට ප්‍රතිකාර කරන උතුම් වෛද්‍යවරයාය.
11.උසස් ශල්‍ය වෛද්‍යවරයෙකු වන සේක.	1v. උසස් මෝහන වෛද්‍යවරයෙකු වන සේක.

20. ගිණු ලෙස ආහාර අනුභව කරන පස් දෙනෙකු ගැන සාහිත්‍යයේ සඳහන් වන අතර ඔවුන් අතුරෙන් අනුභව කළ ආහාර වමාරා නැවත ආහාර ගන්නා පුද්ගලයා,

I. අලංසාටක නම් වේ.	III. ආහාර හත්ටක නම් වේ.
II. භුක්තවම්නක නම් වේ.	IV. තත්තාවට්ටක නම් වේ.

21. දෙවන ධමර් සංගායනාවේ මූලිකත්වය ගත් රහතන් වහන්සේ,

I. මහා කාශ්‍යප තෙරුන් ය.	III. මොග්ගලීපුත්ත තිස්ස තෙරුන් ය.
II. සබ්බකාමී තෙරුන් ය.	IV. වසුමිත්‍ර තෙරුන් ය.

22. ආමලකාකාර දාගැබක ගහර්ගයේ ස්වරූපය අනුව එය,

I. පත්මයක හැඩය ගනී.	III. කළයක හැඩය ගනී.
II. සිනුවක හැඩය ගනී.	IV. නෙල්ලි ගෙඩියක හැඩය ගනී.

23. ලෞකික ධ්‍යාන උපද්‍රව්‍යගත් පසු සිල් රැකීමෙන් සහ සිත පිරිසිදු කිරීමෙන් ඇතිවෙන විශේෂ ප්‍රතිලාභ නිවැරදිව දැන ගැනීම.....

I. මාගර් සම්මා දිට්ඨියයි.	III. විදගර්නා සම්මා දිට්ඨියයි.
II. කම්මස්සකතා සම්මා දිට්ඨියයි.	IV. ධ්‍යාන සම්මා දිට්ඨියයි.

24. පාලකයා කායික හා වාචසික සංවරයෙන් යුක්ත වීම දස රාජ ධමර්ගන්ති හැඳින්වෙන්නේ,

I. පරිත්‍යාගය නම්ණි.	III. තපස නම්ණි.
II. සීලය නම්ණි.	IV. දානය නම්ණි.

25. පුබ්බපේත බලිය යනු,

I. ආයතනයට සැලකීමයි.	III. මිය ගිය අයට පින්දීමයි.
II. දෙවියන්ට පින් දීමයි.	IV. ආගන්තුක සන්කාරයයි.

26. උත්සාහයෙන් හා දැනේ මහන්සියෙන් දහඩිය වගුරුවා ධමරානුකූලව උපයාගත් ධනයක් තමා සතුටුමෙන් සතුටු වීම,

I. අත්ථි සුඛයයි.	III. අනවජ්ජ සුඛයයි.
II. භෝග සුඛයයි.	IV. අණන සුඛයයි.

27. පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ රචනා කරන ලද යුගය කුමක් ද?

I. කුරුණෑගල යුගය	III. ගම්පොළ යුගය
II. පොළොන්නරු යුගය	IV. අනුරාධපුර යුගය

28. කැලණි විහාරයේ අලුත් විහාරයේ චිත්‍ර අදින ලද්දේ,

I. ජෝකරීට මහතා විසිනි.	III. ඇල්බට් ධමර් සිරි මහතා විසිනි.
II. සෝම්බන්දු විද්‍යාපති මහතා විසිනි.	IV. සෝලියස් මෙන්ඩිස් මහතා විසිනි.

29. වාඩි වී සිටින විට වම් පාදය දකුණු පාදයට යටින් හා දකුණු පාදය වම් පාදයට උඩින් පිහිටන ලෙස නිමර්ණය කරනු ලබන්නේ,

I. පද්මාසනයයි.	III. වජ්‍රාසනයයි.
II. වීරාසනයයි.	IV. හද්‍රාසනයයි.

30. කිරිබත් වෙහෙර, තොලුවිල, පන්කුළිය වැනි ස්ථානවල දැකිය හැකි ප්‍රතිමාසර හැඳින්වෙන්නේ,

I. ගන්ධ කූටිය නම්ණි.	III. ගෙඩිගේ නම්ණි.
II. ටැම්පිට විහාර නම්ණි.	IV. පාසාද නම්ණි.

31. ලාංකීය භික්ෂු ශාසනය ආරම්භය,

I. අනුරුද්ධ කුමරු පැවිදි වීමෙනි.	III. නන්ද කුමරු පැවිදි වීමෙනි.
II. මහා අරිට්ඨ කුමරු පැවිදි වීමෙනි.	IV. තිස්ස කුමරු පැවිදි වීමෙනි.

32. තෙවන ධම්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 'අපරන්ත දේශයට' ධම්ම වාරිකාවේ වැඩම කළේ,

I. මහා රක්ඛිත තෙරුන් වහන්සේ ය.	III. මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ ය.
II. යෝනක ධම්මරක්ඛිත තෙරුන් වහන්සේ ය.	IV. මජ්ඣිම තෙරුන් වහන්සේ ය.

33. බුදුරජාණන් වහන්සේ තෝදෙය්‍ය පුත්‍ර සුභ මානවකයාට දේශනා කළ පරිදි, වණුවන්ව උපත ලැබීම සඳහා ඉහළ වන්නේ,

I. සත්ත්ව නිංසාව නොකිරීම ය.	III. ප්‍රාණඝාත සිදු නොකිරීම ය.
II. තමා සන්නක දේ අන් අයට දීමය.	IV. ද්වේෂයෙන් තොරව කටයුතු කිරීමය.

34. චුල්ල කම්ම විභංග සූත්‍රයේ සඳහන් පරිදි 'දුප්පඤ්ඤා' යනු,

I. නුවණින් අඩුව උපත ලැබීමයි.	III. යසස් ඇතිව උපත ලැබීමයි.
II. අවලස්සනව උපත ලැබීමයි.	IV. ලස්සන ඇතිව උපත ලැබීමයි.

35. ව්‍යග්ඝපජ්ජ සූත්‍රයට අනුව ධාමරීකව උපයා ගත් ධනය විනාශ වන ක්‍රමයන් ගෙන් රැක ගැනීම,

I. ආරක්ඛ සම්පදා නම් වෙයි.	III. කල්‍යාණ මිත්තතා නම් වෙයි.
II. උට්ඨාන සම්පදා නම් වෙයි.	IV. සමජීවකතා නම් වෙයි.

36. සිදුහත් බෝසතාණන් වහන්සේ 'උපේක්ෂා පාරමිතාව' සම්පූර්ණ කළ ආකාරය ප්‍රකට වන ජාතක කතාව කුමක් ද?

I. මහා කපි ජාතකය.	III. ලෝමහංස ජාතකය.
II. උම්මග්ග ජාතකය.	IV. වෙස්සන්තර ජාතකය.

37. බෝසතාණන් වහන්සේ අවසාන උපත පිළිබඳ පසුබිම නුවණින් විමසා බැලීම හැඳින්වෙන්නේ.....

I. පාරමිතා නම්ණි.	III. ප්‍රථම උදානය නම්ණි.
II. අභීත සිංහ නාදය නම්ණි.	IV. පංචමහා විලෝකනය නම්ණි.

38. මෙන්තා, කරුණා, මුදිතා, උපේක්ෂා යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ,

I. සතර සංග්‍රහ වස්තුවයි.	III. සතර බ්‍රහ්ම විහරණයි.
II. සතර අගතියයි.	IV. සතර සෘද්ධිපාදයයි.

39. බුදුරජාණන් වහන්සේ සතුව පවතින නොදැමුණු පුද්ගලයින් දමනය කිරීමේ ගුණය හැඳින්වෙන්නේ,

I. යථාචාරී තථාකාරී ගුණය නම්ණි.	III. තාදී ගුණය නම්ණි.
II. පූරිසදම්ම සාරථී ගුණය නම්ණි.	IV. අසරණ සරණ ගුණය නම්ණි.

40. ධම්ම රත්නයේ ගුණාංග අතුරෙන් එකකි,

I. ලෝකවිදු ගුණය	III. විජ්ජාවරණ සම්පන්න ගුණය
II. දක්ඛිණේය්‍ය ගුණය	IV. අකාලික ගුණය

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය - උපකාරක ප්‍රශ්න පත්‍රය

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර සාමාන්‍ය පෙළ විභාගය - 2024/2025

11 ශ්‍රේණිය

බුද්ධ ධර්මය

11 කොටස

- පළමුවැනි ප්‍රශ්නය හා තවත් ප්‍රශ්න හතරක් ඇතුළු ව ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- පළමුවැනි ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද තෝරා ගන්නා අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැගින් ද හිමි වේ.

1. කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

- සිද්ධත් කුමරුට නිබ්බූත පද ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ කවුරුන් විසින් ද?
- බෞද්ධ සාහිත්‍යයෙහි සඳහන් ගිජුලෙස ආහාර අනුභව කරන්නන් දෙදෙනෙක් නම් කරන්න.
- බුදුරජාණන් වහන්සේ ගිලනුන්ට පිහිට වූ අවස්ථා දෙකක් නම් කරන්න.
- 'හෝග සුඛය' යන්නෙහි අර්ථය ලියන්න.
- "සුකරානි අසාධුනී - අත්තනෝ අහිතානි ව
යං වේ හිතං ව සාධුං ව - තං වේ පරම දුක්කරං....." යන ගාථාවෙහි අදහස ලියා දක්වන්න.
- බුදුගුණඅලංකාරය හා පූජාවලිය රචනා කරන ලද කතුවරුන් දෙදෙනා නම් කරන්න.
- සතර අගතිය නම් කරන්න.
- සුපටිපන්න සග ගුණයෙහි අර්ථය ලියන්න.
- "විඤ්ඤාන පච්චයා නාමරූපං" යන්නෙහි අර්ථය ලියන්න.
- අනේපිඬු සිටුතුමා හා විශාකා මහෝපාසිකාව සම්බුද්ධ ශාසනයට පූජා කරන ලද ආරාම දෙක ලියා දක්වන්න.

2. (i) "තඤ්ච කම්මං කතං සාධු" යන ධම්මපද ගාථාව සම්පූර්ණ කරන්න.

- ඉහත (i)හි සඳහන් ගාථාවේ අර්ථය ලියා දක්වන්න.
- පුද්ගල ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට ධම්ම පදයෙන් ලැබෙන ආදර්ශ ඇගයීමට ලක් කරන්න.

3. (i) තෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීමට හේතු දෙකක් ලියා දක්වන්න.

- තෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීමට මූලිකත්වය ගත් රහතන් වහන්සේ, අනුග්‍රහය දැක්වූ රජතුමා, හා පැවැත්වූ ස්ථානය ලියා දක්වන්න.
- ධර්මය හා විනය සුරක්ෂිත කිරීමට තෙවන ධර්ම සංගායනාවේ දී ගත් ක්‍රියා මාර්ග ශාසන විරස්ථිතියට ඉවහල් වූ ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

4. (i) දස පාරමිතාවලින් දෙකක් නම් කරන්න.
- (ii) ඉහත (i)හි නම් කළ පාරමිතාවක් පැහැදිලි කරන්න.
- (iii) බෝසත් සමාජයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා දස පාරමිතා උපයෝගී කරගත හැකි ආකාරය ඇගයීමට ලක් කරන්න.
5. (i) සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ සඳහන් පිරිදි බටහිර දිසාවට උපමා කරනු ලැබුයේ කවුරුන් ද?
- (ii) බටහිර දිසාවට අයත් සමාජ කණ්ඩායම් විසින් ඉටුකළ යුතු යුතුකම් තුනක් ලියා දක්වන්න.
- (iii) පවුල් සංස්ථාවේ සුරක්ෂිතව පිණිස අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් යුතුකම් ඉටුකිරීමේ වැදගත්කම පෙන්වා දෙන්න.
6. (i) ස්තූප ආකෘති දෙකක් ලියා දක්වන්න.
- (ii) ස්තූපයක් ඇඳ, එහි කොටස් නම් කරන්න.
- (iii) ශ්‍රී ලාංකික කලා ශිල්පීන්ගේ කලා කුසලතාව ඇගයීමට ලක් කරන්න.
- (7) පහත මාතෘකා අතරින් දෙකකට කෙටි සටහන් ලියන්න.
- (i) අනගාරික ධර්මපාල තුමා
- (ii) පන්සිය පනස් ජාතක පොත
- (iii) උට්ඨාන සම්පදා
- (iv) කණිෂ්ඨ ධර්ම සංගායනාව